

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.5.2020
COM(2020) 515 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

**om Litauens nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om
Litauens stabilitetsprogram 2020**

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Litauens nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Litauens stabilitetsprogram 2020

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) Den 17 december 2019 antog kommissionen den årliga strategin för hållbar tillväxt, som inledde 2020 års europeiska planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. I den togs vederbörlig hänsyn till den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 17 december 2019 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Litauen inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet.
- (2) Landsrapporten 2020 för Litauen³ offentliggjordes den 26 februari 2020. Den innehöll en bedömning av hur väl Litauen hade lyckats med de landsspecifika

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ SWD(2020) 514 final.

rekommendationer som rådet antog den 9 juli 2019⁴, med uppföljningen av tidigare års rekommendationer och med sina nationella Europa 2020-mål.

- (3) Den 11 mars 2020 klassificerade Världshälsoorganisationen officiellt covid-19-utbrottet som en global pandemi. Pandemin är en allvarlig folkhälsokris för invånare, samhällen och ekonomier. Den leder till hårt ansatta hälso- och sjukvårdssystem, störningar i de globala leveranskedjorna, volatilitet på finansmarknaderna, kraftigt minskad konsumentefterfrågan och negativa effekter för olika sektorer. Den hotar människors arbeten och deras inkomster liksom företagens verksamheter. Pandemin har lett till en kraftig ekonomisk chock som redan har fått allvarliga återverkningar inom Europeiska unionen. Den 13 mars 2020 antog kommissionen ett meddelande⁵ om en samordnad ekonomisk reaktion på krisen, omfattande alla aktörer på nationell nivå och unionsnivå.
- (4) Flera medlemsstater har utlyst undantagstillstånd eller vidtagit nödgärder. Nödgärderna bör vara strikt proportionella, nödvändiga, tidsbegränsade och i linje med europeiska och internationella standarder. De bör vara föremål för demokratisk tillsyn och oberoende rättslig prövning.
- (5) Den 20 mars 2020 antog kommissionen ett meddelande om aktivering av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten⁶. Klausulen, som fastställs i artiklarna 5.1, 6.3, 9.1 och 10.3 i förordning (EG) nr 1466/97 och artiklarna 3.5 och 5.2 i förordning (EG) nr 1467/97, underlättar samordningen av budgetpolitiken under en allvarlig konjunkturedgång. I meddelandet framför kommissionen till rådet att man bedömer att det rådande läget med en allvarlig konjunkturedgång till följd av covid-19-pandemin innebär att villkoren för att aktivera undantagsklausulen är uppfyllda. Den 23 mars 2020 godkände medlemsstaternas finansministrar kommissionens bedömning. Aktiveringen av den allmänna undantagsklausulen medger en tillfällig avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet, förutsatt att detta inte äventyrar hållbarheten i de offentliga finanserna på medellång sikt. När det gäller den korrigerande delen kan rådet, på rekommendation av kommissionen, även besluta att anta en reviderad finanspolitisk strategi. Den allmänna undantagsklausulen innebär inte att stabilitets- och tillväxtpaktens förfaranden avbryts. Det ger medlemsstaterna möjlighet att avvika från de budgetkrav som normalt skulle gälla samtidigt som kommissionen och rådet kan vidta de nödvändiga politiska samordningsåtgärder inom ramen för pakten.
- (6) Det krävs fortsatta åtgärder för att begränsa och bekämpa smittspridningen, stärka de nationella hälso- och sjukvårdssystemens resiliens och mildra de socioekonomiska konsekvenserna genom stödåtgärder till företag och hushåll samt för att säkerställa adekvata arbetsmiljöförhållanden så att den ekonomiska verksamheten kan återupptas. Unionen bör använda alla tillgängliga verktyg för att stödja medlemsstaternas insatser inom dessa områden. Samtidigt bör medlemsstaterna och unionen samarbeta för att utforma de åtgärder som krävs för både en återgång till samhällen och ekonomier som fungerar normalt och till en hållbar tillväxt, där bland annat den gröna och digitala omställningen integreras och man drar nytta av lärdomarna från krisen.
- (7) Covid-19-krisen har visat på den inre marknadens flexibilitet när det gäller att anpassa sig till extraordinära situationer. För att säkerställa en snabb och smidig övergång till återhämtningsfasen och en snabb och smidig återgång till fri rörlighet för varor,

⁴ EUT C 301, 5.9.2019, s. 117.

⁵ COM(2020) 112 final.

⁶ COM(2020) 123 final.

tjänster och arbetstagare måste dock de extraordinära åtgärder som hindrar den inre marknaden från att fungera normalt upphöra så snart de inte längre behövs. Den nuvarande krisen har visat att det behövs krisberedskapsplaner inom hälso- och sjukvården, bl.a. bättre inköpsstrategier, diversifierade leveranskedjor och strategiska reserver av viktig utrustning. Det är centrala faktorer för arbetet med att ta fram mer omfattande krisberedskapsplaner.

- (8) Unionens lagstiftare har redan ändrat de relevanta regelverken⁷ för att ge medlemsstaterna möjlighet att mobilisera alla outnyttjade resurser från de europeiska struktur- och investeringsfonderna så att de kan hantera de extraordinära konsekvenserna av covid-19-pandemin. Ändringarna kommer att öka flexibiliteten och förenkla och effektivisera förfarandena. För att minska pressen på kassaflödena kan medlemsstaterna också använda en medfinansieringsgrad på 100 % från unionsbudgeten under räkenskapsåret 2020–2021. Litauen uppmanas att fullt ut utnyttja dessa möjligheter för att hjälpa sina hårdast drabbade invånare och sektorer.
- (9) Pandemins socioekonomiska konsekvenser kommer sannolikt att vara ojämnt fördelade på sektorerna i Litauen och regioner på grund av olika specialiseringsmönster. Detta innebär en risk för ökande skillnader inom Litauen. I kombination med risken för en tillfällig upplösning av konvergensprocessen mellan medlemsstaterna krävs i den nuvarande situationen riktade politiska insatser.
- (10) Den 15 maj 2020 lade Litauen fram sitt nationella reformprogram för 2020 och den 30 april 2020 sitt stabilitetsprogram för 2020. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas.
- (11) Litauen omfattas för närvarande av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del.
- (12) I sitt stabilitetsprogram för 2020 väntar sig regeringen att det samlade saldot kommer att försämrats från ett överskott på 0,3 % av BNP 2019 till ett underskott på 11,4 % av BNP 2020. Underskottet väntas uppgå till 3,9 % av BNP 2021. Efter att ha ökat till 36,3 % av BNP 2019 förväntas den offentliga förvaltningens skuldkvot öka till 50,6 % 2020 enligt stabilitetsprogrammet för 2020. De makroekonomiska och offentligfinansiella utsikterna påverkas av den höga graden av osäkerhet till följd av covid-19-pandemin.
- (13) Som reaktion på covid-19-pandemin, och som del av en samordnad unionsstrategi, har Litauen antagit budgetåtgärder för att öka kapaciteten i hälso- och sjukvårdssystemet, begränsa smittspridningen och hjälpa de personer och branscher som påverkas mest. Enligt stabilitetsprogrammet för 2020 uppgick budgetåtgärderna till 6,8 % av BNP. Åtgärderna omfattar uppskov med skattebetalning, extra anslag till att köpa in läkemedel, subventioner för att skydda arbetstillfällen och sociala förmåner till de egenföretagare och anställda som påverkas av covid-19-viruset. Eftersom kommissionens analys av upplägget och tillämpningen av vissa av åtgärderna pekar mot att utnyttjandet blir relativt lågt, antar kommissionen att åtgärderna får en

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 av den 30 mars 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 508/2014 vad gäller särskilda åtgärder för att mobilisera investeringar i medlemsstaternas hälso- och sjukvårdssystem samt i andra sektorer av deras ekonomier som reaktion på covid-19-utbrottet (Investeringsinitiativ mot effekter av coronavirus) (EUT L 99, 31.3.2020, s. 5) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/558 av den 23 april 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013 och (EU) nr 1303/2013 vad gäller särskilda åtgärder för att tillhandahålla extraordinär flexibilitet vid användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att hantera covid-19-utbrottet (EUT L 130, 24.4.2020, s. 1).

förhållandevis liten effekt på de offentliga finanserna. Litauen har dessutom aviserat diskretionära åtgärder som, även om de inte påverkar budgeten direkt, kommer att bidra till krishanteringen, även genom stöd till likviditeten i företagen, och som enligt stabilitetsprogrammet för 2020 uppskattas till 3,8 % av BNP. De åtgärderna inbegriper lånegarantier (2,9 % av BNP). Totalt sett är de åtgärder Litauen har vidtagit i linje med riktlinjerna i kommissionens meddelande om en samordnad ekonomisk reaktion på covid-19-utbrottet. Ett fullständigt genomförande av dessa åtgärder, följt av en omläggning av finanspolitikens inriktning mot en välgenomtänkt offentligfinansiell ställning på medellång sikt när det ekonomiska läget medger detta, kommer att bidra till att bevara hållbarheten i de offentliga finanserna på medellång sikt.

- (14) Enligt kommissionens vårprognos 2020 beräknas Litauens saldo i de offentliga finanserna vid oförändrad politik uppgå till -6,9 % av BNP 2020 och -2,7 % av BNP 2021. Den offentliga skuldkvoten beräknas hålla sig under 60 % av BNP 2020 och 2021.
- (15) Den 20 maj 2020 utfärdade kommissionen en rapport i enlighet med artikel 126.3 i fördraget på grund av att Litauen planerade att överträda underskottsgränsen på 3 % av BNP 2020. Sammantaget tyder analysen på att skuldkriteriet såsom det definieras i fördraget och förordning (EG) nr 1467/1997 inte är uppfyllt.
- (16) Enligt kommissionens vårprognos 2020 väntas Litauens BNP sjunka med 8 %, och därpå snabbt hämta sig med 7,5 % under 2021. För att svara på utbrottet av covid-19 och mildra de ekonomiska effekterna lade Litauen den 16 mars fram en plan för ekonomiska stimulans och dämpning av följderna av covid-19-smittan. Planen uppgår till 2,5 miljarder euro eller 6,3 % av landets BNP och innehåller upp till 500 miljoner euro eller 1,3 % av BNP för att säkerställa nödvändiga resurser för hälso- och sjukvårdssystemet. Ytterligare 500 miljoner euro anslags för att skydda arbetstillfällen och inkomster. Statens garantifonder ökades på med 500 miljoner euro, och extra statliga garantier på upp till 500 miljoner euro godkändes för att stimulera ekonomin. I april godkände kommissionen flera litauiska stödordningar för landets ekonomi mot bakgrund av covid-19-utbrottet. Stödordningarna är utformade för att hjälpa företagen att täcka omedelbara behov av rörelsekapital och fortsätta sin verksamhet under och efter pandemin. Litauens centralbank lättade dessutom på vissa kapitalkrav för handelsbanker för att öka utlåningen till den reala ekonomin.
- (17) Hälsoresultaten i Litauen ligger envist på en lägre nivå än i andra medlemsstater, delvis på grund av att hälso- och sjukvårdssystemet, som lider av låg finansiering, inte är så effektivt som det hade kunnat vara. Den pågående pandemin har satt systemet under extra tryck och lyft fram flera strukturella problem, till exempel långsamma kvalitetsframsteg, underinvestering i primär hälso- och sjukvård och bristen på framsteg med att göra sjukhusnätverket effektivare och bättre anpassat till behoven. Covid-19-krisen visar också på skillnader i tillgång till vård förorsakade av brist på personal och dålig geografisk passning mellan utbud och behov. Litauen måste mobilisera de resurser som behövs för att både hantera den nuvarande krisen och förbättra hälso- och sjukvårdssystemens resiliens inför framtiden. Samtidigt som omedelbara åtgärder inriktas på att stärka bemanningen och införskaffa kritisk medicinsk utrustning för att rädda liv under pandemin, bör långsiktiga investeringar trappas upp för att förbättra hälso- och sjukvårdssystemets resiliens, så att det kan upprätthålla verksamheten, återgå till optimal drift och förbereda sig inför nya chocker. Detta innebär att tillräckliga resurser måste anslås för att förbättra hälso- och sjukvårdssystemets tillgänglighet, effektivitet och kvalitet, så att det klarar att tackla allt fler kroniska sjukdomar, en åldrande befolkning och bestående ojämlikhet i hälso-

och sjukvårdsutbudet. Primärvården och utvecklingen av e-hälsa har en central roll i detta sammanhang. Litauen bör också säkerställa att den senaste tidens utveckling mot rimligare prissättning för hälso- och sjukvård inte urholkas. Slutligen kommer framtida resiliens också att bero på hur väl man lyckas motarbeta ohälsosamma livsstilar (en annan viktig orsak till de dåliga hälsoresultaten i Litauen) och på större insatser för att klara långvarig vård och omsorg och hantera den åldrande befolkningen.

- (18) Före covid-19-pandemin var deltagandet på arbetsmarknaden högt och arbetslösheten låg, men krisen har inneburit nya utmaningar. Litauen har med hjälp av unionsmedel infört ett system för korttidsarbete för att mildra effekterna av pandemin på sysselsättningen och infört ett antal andra åtgärder för att mildra de negativa effekterna för företag och egenföretagare. Före krisen krympte antalet personer i aktiva arbetsmarknadsåtgärder och deltagandet i vuxenutbildning förblev lågt. Nu kommer dock fler att behöva aktiva arbetsmarknadsåtgärder och andra åtgärder för omskolning och fortbildning så att arbetslösa så tidigt som möjligt kan återgå till arbetsmarknaden. Det är viktigt att stärka arbetsmarknadsparterna så att de kan delta meningsfullt och omedelbart i att utforma utträdet ur nedstängningen och återhämtningen.
- (19) Åtgärder mot fattigdom och social utestängning vidtogs före krisen, till exempel höjdes de allmänna barnbidragen och pensionerna, men fattigdom och inkomstskillnader ligger fortfarande på en högre nivå än i de flesta EU-länder. Litauen har jämförelsevis låga offentliga utgifter för socialt skydd, och effekterna av de sociala transfereringarna på fattigdomen är låga. Detta bedöms dock som kritiskt på den sociala resultattavlan. Skatte- och bidragssystemens låga progressiviteten och dåliga omfördelningsförmåga begränsar landets möjligheter att finansiera kollektiva nyttigheter och tjänster och att minska fattigdom och inkomstskillnader. Covid-19-pandemins negativa effekt på sysselsättning och hushållsinkomster kommer sannolikt att förvärra problemen. Tillfälliga åtgärder, till exempel en översyn av reglerna för stödberättigande, vissa förmåners storlek och varaktighet, kan behövas för att se till att de som drabbas hårdast av pandemin inte får det ännu sämre. Det sociala skydds nätet bör breddas till att omfatta alla grupper, inklusive egenföretagare, atypiska arbetstagare och de mest utsatta. De viktigaste sociala stödformerna och subventionerat boende måste tillhandahållas i större utsträckning för dem som behöver hjälp.
- (20) Likviditetsstöd till företag genom offentliga lån och garantier, med fokus på små och medelstora företag, har varit av yttersta vikt, men mellanhänderna måste få ut likviditetsstödet till företagen verksamt och snabbt och lånevillkoren måste anpassas till krissituationen. Vid utformningen och genomförandet av dessa åtgärder måste banksektorns resiliens tas med i beräkningen. Att tillåta att skatter och sociala avgifter betalas senare och se till att offentliga myndigheter verkställer avtalsenliga utbetalningar tidigare kan också bidra till att förbättra de små och medelstora företagens kassaflöde. Nygrundade uppstarts företag och expanderande företag kan behöva särskilt stöd, t.ex. i form av aktieposter som innehas av offentliga institutioner och incitament för riskkapitalfonder att öka sina investeringar i dessa företag. Insatser inriktade på att minska onödiga regelbördor och administrativa bördor och på att erbjuda effektiva digitala offentliga tjänster för medborgare och företag bör fortsätta.
- (21) Litauen bör se till att landets åtgärder för ekonomisk återhämtning är framåtblickande och stöttar de digitala och gröna omställningarna, där flera utmaningar behöver tacklas. När det gäller digitala färdigheter ligger Litauen under genomsnittet i EU, och små och medelstora företag rapporterar stora svårigheter att rekrytera personal till

IKT-tjänster. Även om utbyggnaden av fibernätet ligger över EU-genomsnittet, både för stads- och landsbygdsområden, är det fasta bredbandsnätets täckning dålig och användningen liten med kvarstående stora skillnader mellan städer och landsbygdsområden.

- (22) För att underlätta den ekonomiska återhämtningen är det viktigt att tidigarelägga mogna offentliga investeringsprojekt och främja privata investeringar, bland annat genom relevanta reformer. När det gäller den gröna omställningen är de totala utsläppen av växthusgaser i Litauen i stort sett oförändrade sedan 2010. Litauens produktivitet är bland de lägsta i EU och kretsloppsanvändningen ligger långt under EU-genomsnittet. I linje med Litauens nationella energi- och klimatplan torde åtgärder för att förbättra byggnaders energiprestanda med hjälp av bättre energieffektivitet och förnybara energilösningar, modernisera värmesystem och förbättra transportsektorns hållbarhet i hög grad bidra till att minska koldioxidutsläppen i Litauens ekonomi. Offentliga och privata investeringar inriktade på att åtgärda dessa problem och andra med betydande miljö- och hälsoeffekter, kan främja tillväxt och resiliens och hjälpa till att säkra en hållbar återhämtning från krisen. Redan planerade investeringar gör det möjligt att snabbt hitta projekt som kan starta tidigt och bidra till ekonomisk återhämtning, till exempel renovering av byggnader och utbyggnad av förnybar energi. Planer för den mellanfristiga återhämtningsfasen kan knytas till medlemsstaternas nationella energi- och klimatplaner, förteckningen över projekt av gemensamt intresse och utvecklingsplaner för infrastruktur. Vidare är Rail Baltica-projektet och energisammanlänkingsprojekten Litauens centrala investeringsprioriteringar med inriktning på att förbättra landets säkerhet och integrering med EU:s inre marknad. Programplaneringen för Fonden för en rättvis omställning för perioden 2021–2027 kan hjälpa Litauen att hantera en del av de utmaningar som omställningen till en klimatneutral ekonomi innebär, särskilt inom de territorier som anges i bilaga D till landsrapporten. Detta skulle ge Litauen möjlighet att på bästa sätt använda fonden.
- (23) Dessa rekommendationer är visserligen inriktade på hur de socioekonomiska effekterna av pandemin ska hanteras och den ekonomiska återhämtningen underlättas, men de landsspecifika rekommendationerna för 2019 som rådet antog den 9 juli 2019 innehöll reformer som krävs för att kunna åtgärda strukturella problem på medellång och lång sikt. De rekommendationerna är fortsatt aktuella och kommer att fortsätta att övervakas nästa år, inom ramen för den europeiska planeringsterminens årliga cykel. Det gäller även rekommendationer rörande investeringsrelaterade ekonomiska strategier. De senare rekommendationerna bör beaktas vid finansieringen av sammanhållningspolitikens strategiska programplanering efter 2020, inbegripet riskreducerande åtgärder och strategier för att lätta på restriktionerna vad gäller den rådande krisen.
- (24) Den europeiska planeringsterminen utgör en ram för en kontinuerlig samordning av den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken i unionen, vilket kan bidra till en hållbar ekonomi. Medlemsstaterna har utvärderat framstegen vad gäller genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling i sina nationella reformprogram för 2020. Genom att säkerställa ett fullständigt genomförande av rekommendationerna nedan kommer Litauen att bidra till framsteg mot uppfyllandet av målen för hållbar utveckling och till de gemensamma insatserna för att säkerställa en konkurrenskraftig hållbarhet i unionen.
- (25) Det är viktigt med ett nära samarbete mellan länderna i den ekonomiska och monetära unionen för att åstadkomma en snabb återhämtning från de ekonomiska konsekvenserna av covid-19. Mot bakgrund av politisk vägledning från Eurogruppen

bör Litauen, i egenskap av en medlemsstat som har euron som valuta, säkerställa att landets politik är förenlig med rekommendationerna för euroområdet och politiken i andra medlemsstater i euroområdet.

- (26) Kommissionen har inom ramen för 2020 års europeiska planeringstermin gjort en omfattande analys av Litauens ekonomiska politik och redogjort för den i 2020 års landsrapport. Kommissionen har även bedömt stabilitetsprogrammet för 2020 och det nationella reformprogrammet för 2020 samt uppföljningen av de rekommendationer Litauen har fått tidigare år. Kommissionen har beaktat inte bara programmets relevans för hållbarheten i finanspolitiken och den socioekonomiska politiken i Litauen utan också att unionens regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i unionen genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på unionsnivå.
- (27) Mot bakgrund av den bedömningen har rådet granskat stabilitetsprogrammet för 2020 och dess yttrande⁸ återspeglas nedan, särskilt i rekommendation 1.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Litauen att 2020 och 2021 vidta följande åtgärder:

1. I enlighet med den allmänna undantagsklausulen vidta alla nödvändiga åtgärder för att effektivt åtgärda pandemin samt stödja ekonomin och den därpå följande återhämtningen. Så snart som de ekonomiska förhållandena tillåter det bedriva en finanspolitik som syftar till att uppnå ansvarsfulla offentliga finanser på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, och samtidigt förbättra investeringarna. Stärka hälso- och sjukvårdssystemets resiliens, bland annat genom att mobilisera tillräcklig finansiering och åtgärda bristen på hälso- och sjukvårdspersonal och kritiska medicinska produkter. Förbättra hälso- och sjukvårdens tillgänglighet och kvalitet.
2. Mildra krisens inverkan på sysselsättningen. Höja anslagen till aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder, se till att en större personkrets omfattas och främja kompetens. Säkerställa att det sociala trygghetsnätet omfattar en tillräcklig personkrets och att nivån på förmånerna är tillräcklig; förbättra skatte- och förmånssystemets förmåga att skydda mot fattigdom.
3. Stödja företagens likviditet, särskilt de små och medelstora samt exportinriktade sektorer. Tidigarelägga mogna offentliga investeringsprojekt och främja privata investeringar för att främja den ekonomiska återhämtningen. Inrikta investeringarna på grön och digital omställning, särskilt på täckning och användning av bredband med mycket hög kapacitet, på ren och effektiv produktion och användning av energi och hållbara transporter. Främja teknisk innovation i små och medelstora företag

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

⁸ Enligt artikel 5.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.